

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt duo Indices, unus Titulorum initio Operis, alter rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

Titulus IX. De Apostatis, & reiterantibus Baptisma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75232)

TITULUS IX.

De Apostatis, & reiterantibus Baptisma.

SUMMARIUM.

1. Quid sit Apostasia, & quotuplex?
2. Quid sit Apostasia à Fide?
3. Quale sit peccatum?
4. Quot modis committatur?
5. An pro Apostata habendus sit etiam, qui coactè idolis sacrificat &c.
6. Pœna Apostatarum à Fide.
7. Quid sit Apostasia Inobedientiæ?
8. &c. Eius pœne.
11. Quid sit Apostasia à Religione?
12. &c. Requisita ut aliquis constituatur verus Apostata à Religione.
16. &c. An pro Apostata habendus sit etiam, qui ad Urbem recurrit pro gravamine, sibi illato per Superiores?

19. &c. Vel qui discedit à Religione suo animo ingrediendi aliam?
22. &c. Pœne Apostatarum à Religione.
26. Quid sit Apostasia ab Ordine?
27. &c. An pro Apostata ab Ordine habendus sit etiam, qui Ordinibus solum minoribus, vel primâ tonsurâ initiatus est?
30. &c. Pœne hujusmodi Apostatarum.
33. &c. Quando he locum habeant?
36. Pœna rebaptizantium, & rebaptizatorum.
37. Quinam istas incurrant?
38. Quis dispensare quoad istas possit?
39. 40. An pœnas istas etiam incurrant, qui Sacramentum Confirmationis iteratò conferunt, vel recipiunt?

Post Schismaticos sequuntur Apostata: quibus junguntur reiterantes Baptisma; quia hi, dum recedunt à priore Baptismo, per reiterationem quasi Apostatare videntur. Abb. hic in Rubr. Pirhing *ibid.* pr. Honor. n. 1. Est autem Apostasia vox Græca, quæ desertionem, seu defectionem significat: hic sumitur pro defectione, quâ receditur temerariè à vitæ prioris instituto, quod tuendum publica, & solenni professione susceperat; conf. Apostata Christianus ille dicitur, qui ita à DEO, & vitæ instituto recessum facit. Azor p. 1. l. 2. c. 21. q. 1. Pirhing *hic* n. 1. Schambog. *ibid.* n. 2. Est autem triplex Apostasia Species, videlicet Perfidia, Inobedientiæ, & Irregularitatis, quæ ultima duplici modo committi potest, scilicet recedendo vel ab Ordine, vel à Religione. His præmissis.

Quæritur 1. quid sit Apostasia Perfidia, seu à Fide? 1. est omnimoda desertio Fidei Orthodoxæ, susceptæ in Baptismo; ac proinde committitur, cum quis à Fide Christiana transit ad Judaismum, vel Paganismum. Ita Azor p. 1. l. 2. c. 21. q. 1. Farin. *prax. crim.* q. 183 n. 13. Gonzal. *in c. 1. h. tit. n. 5.* & *in c. 4. n. 4.* Barbof. *ibid.* n. 2. Wagnereck *ad Rubr. not. 3.* Valens. *hic* n. 1. & 2. Zœf. n. 1. Pirhing n. 2. König n. 2. Schambog. n. 3. Reiffenstuel n. 2. & sumitur ex *can. non potest 22. caus. 2. q. 7. can. Beatus 2. caus. 3. q. 4. l. si quis 1. & l. seq. C. b. tit.* Hinc licet illi, qui à vera Religione, & Fide Catholica ad Sectam aliquam Hæreticam, v. g. Lutheranam, aut Calvinianam transeunt, vulgò Apostatare dicantur, verè tamen, & propriè loquendo Apostatare à Fide non sunt, sed Hæretici. Sanch. l. 2. mor. 6. 7. n. 15. Gonzal. *ad c. 4. cit. n. 4.*

Wagnereck *ad Rubr. not. 3.* Reiffenstuel n. 3

Dub. 1. quale peccatum sit Apostasia à Fide? 1. est peccatum Infidelitatis, & quidem gravius Hæresi in dō hanc includit; quia & ipsa est error cum pertinacia circa objectum Fidei. Differt tamen ab Hæresi, quia per hanc à Fide Christiana receditur solum ex parte, per Apostasiam autem in totum. Sanch. l. 2. mor. c. 7. n. 15. Farin. q. 183. n. 16. Laym. l. 2. tr. 1. c. 16. n. 2. Valens. *hic* n. 2. Pirhing n. 2. not. 1. Engl. n. 2. König n. 7. Wiestner n. 2. Reiffenstuel n. 3. Et hinc licet omnis Apostata sit simul Hæreticus, non tamen vicissim omnis Hæreticus est simul Apostata. Wiest n. 3. Reiffenstuel n. 4.

Dub. 2. quot, quibusque modis possit quis esse Apostata? 2. tribus. 1. Quando quis mente sola recedit à Fide Catholica: quo casu quidem aliquis Apostata constituitur coram DEO, pœnas tamen Juris non contrahit; quia est peccatum internè tantum patratum, de quo Ecclesia non potest cognoscere. 2. Quando quis mente simul, & verbis, vel factis Fidem Catholicam deserit: quod fieri potest vel omnino occultè, ita ut nemo delictum illius noverit; vel manifestè, & ita ut plures alij compertum habeant. Utroque modo commissum hoc crimen authorem suum ipso Jure Excommunicatione, & alijs pœnis à Jure constitutis afficit. 3. Quando quis verbis tantum, aut factis, non tamen animo desecit à Fide Catholica. Et hic probabilius in foro conscientia non afficitur Excommunicatione, aut alijs Apostatarum pœnis; quia Hæreticus, aut Apostata nemo est, nisi qui scienter, & spontè ani-

mo

mo à Fide, & Religione Catholica discedit: in foro tamen exteriori censetur Apostata, ac proinde, tanquam Hæreticus, & Apostata punitur ab Ecclesia, utpote quæ probabiliter credit, eum mente, & animo receffisse à Fide. Eadem ratione Ecclesia etiam condemnat, & plectit delicta alia externa, vel quia sunt peccata, quæ opere, & facto externo complentur, qualia sunt homicidium, adulterium, sacrilegium, cujusmodi non est Hæresis, vel Apostasia; vel quia Ecclesia probabiliter judicat, voluntate, & animo delinquere eos, qui scienter aliquid exterius committunt, quod cum Fidei Catholice confessione pugnat. Sylv. V. *Apostata* q. 1. Angel. V. *cod. q. 9. Tabien. V. Apostasia* q. 3. Azor p. 1. l. 8. c. 21. q. 4. §. 6.

Dub. 3. an pro Apostata habendus sit, qui coactè Circumcisionem à Judæis vel Turcis passus est, aut Idolis sacrificavit, Fide in corde retenta? R. si coactio fuit præcisâ, & absoluta, nempe quia animo renitens, ligatus manibus, & pedibus, circumciditur, vel ejus genua flectuntur coram Idolis, certum est, hanc passum in neutro foro censi posse Apostatam *can. Presbyteros 32. dist. 50. can. constat 91. caus. 1. q. 1. Gonzal. in c. 4. b. tit. n. 5. Ratio est, quia eo casu pati potius, quam zgere censetur.* Si verò vis illata non fuit præcisâ, sed *conditionalis*, videlicet metus mortis, aut alterius mali gravis, distinguendum est inter forum externum, & internum. In foro externo pro Apostata habebitur, & ut talis punietur juxta *can. 61. Apost.* In foro tamen interno, & reipsa non erit Apostata, nec Excommunicationem, quâ Apostata innodantur, incurrit, cum corde Fidem retineat, & ablit error pertinax, qui ipsum separare posset à communione fidelium. Azor p. 1. l. 8. c. 21. q. 5. Sanch. l. 2. mor. c. 7. n. 2. Gonzal. l. cit. n. 5. Gravi tamen peccato se obstringet contra obligationem profitendi Fidem exterius juxta dictum Christi, *Qui negaverit me coram hominibus, negabo ego eum coram Patre meo, qui in cælis est* Matth. 10. v. 33. & Apostoli, *corde creditur ad Justitiam, ore autem confessio fit ad salutem.* Rom. 10. v. 10. quamvis enim talis nolit Christum abnegare, eligit tamen illum negare potius, quam subire poenam. Et hinc olim Presbyteri, & Diaconi, qui ex metu Idolis immolârunt, si postea ad seriam poenitentiam redierunt, ad honores quidem, & Beneficium Ecclesie, non verò ad Officium, & Ministerium Altaris restituebantur *can. Presbyteros cit.*

Dub. 4. quæ poenæ latæ sint in Apostatas fidei, horumque fautores, receptatores &c. R. incurrunt Excommunicationem, & cæteras poenas,

quas incurrunt Hæretici, & horum fautores &c. prout constat ex c. *contra 13. de Heret. in 6.* & notat Abb. in c. 1. b. tit. n. 3. Host. *Summ. eod. n. 3. Sylv. V. Apostasia* n. 11. q. 8. Azor p. 1. l. 8. c. 21. q. 7. Sanch. l. 2. mor. c. 7. n. 18. Farin. *prax. q. 183. n. 19. Laym. l. 2. tr. 1. c. 16. n. 3. Gonzal. in c. 4. b. tit. n. 6. Honor. hic n. 4. Pirhing n. 2. Resp. 2. Engl. n. 2. König n. 9. Wiestner n. 3. Reiffenstuel n. 4.* Quin severius longè tractantur; nam 1. vivi in perpetuum, mortui usque ad quinquennium accusari possunt l. *si quis 2. & l. Apostatarum 4. C. b. tit. 2.* Si errore suo alios corrumpant, cum dispendio fortunarum capite plectuntur l. *eum qui 5. C. eod.* 3. Ipsdem nullatenus prodest Pax Religiosa, & Pacificatio Osnabrugensis de Hæreticis in Imperio impune tolerandis, sed hodieum, si quis Catholicus, sive Hæreticus in totum à Fide deficeret, & Sectam Judaicam, Mahumetanam, vel aliam amplecteretur poenâ infamie, confiscationis bonorum, mortis, & alijs, utroque Jure vel Nominatim in Apostatas, vel generaliter in Hæreticos constitutus plecti posset, & deberet. König *hic n. 9. Reiffenstuel ibid. n. 6. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 3. n. 70.*

Quæritur 2. quid sit Apostasia Inobedientia? R. Apostasia Inobedientia, seu ab Obedientia est delictum, quo aliquis DEO, vel Superioribus legitime constitutis, & agnitis præfractè renuit obedire, horumque præcepta transgreditur c. *si quis 2. & c. illud 5. de major. & obed.* Adeoque Apostasia Inobedientie dicitur ille, qui præfractè, i. e. ex contemptu, vel superbia transgreditur præcepta sui Prælati, illique, vel SS. Canonibus, & DEI præceptis non obedit. Gloss. in c. 1. V. *Apostasia b. tit. Sylv. V. Apostasia pr. 7. similiter*, Decian. *tr. crim. l. 5. c. 71. n. 2. Malcard. de Probat. concl. 112. n. 2. Menoch. de arbitr. cas. 546. n. 24. Farin. prax. crim. q. 183. n. 54.*

Dubitatur, quæ sit hujus Apostasie poena? R. est diversa pro diversitate originis, ex qua oritur. Nam si Inobedientia hæc oritur ex infidelitate, ut cum quis non credit, Papam habere summam potestatem in Ecclesia, talis habetur pro Hæretico, & ut talis punitur *can. nulli fas 5. dist. 19. Innoc. in c. 1. n. 1. 7. & tamen b. tit. Host. ibid. n. 1. 7. quod verum est, & 7. fin autem, Sylv. l. cit. n. 3. Menoch. n. 25. Decian. n. 2. 7. hi tamen, Farin. n. 56. & alij apud istum.*

Si autem oriatur ex superbia, & contemptu formali, quo quis contemnit obedire præcepto DEI, vel Canonum, aut Prælatorum suorum, pluribus punitur poenis; est enim infamis, repellitur ab accusando, & ferendo testimonio, excommuni-

municatur, si contumax post monitionem esse perstiterit, deponitur, si incorrigibilem se ostendat, denique Curia Sæculari traditur *can. si quis 3. caus. 3. q. 4. can. si autem 11. caus. 11. q. 3. Innoc. in c. 1. cit. 5. Apostata inobediens*, Marian. Socin. *ibid. n. 3. & 4. Goffred. Summ. de Apostat. n. 3. v. pro Apostasia inobediens*, Armill. *V. Apostasia n. 5. Angel. V. eod. pr. Sylv. n. 3. Decian. l. cit. n. 2. fin. v. sunt tamen*, Menoch. *n. 7. & n. 26. Farin. n. 57. & hoc teste communiter omnes Canonistæ. Excommunicatio tamen ista non erit reservata; quia Bulla Cœnæ, per quam reservatio inducta est, solum loquitur de Apostatis fidei, & non alijs. Farin. l. cit. fin.*

10 Si denique quis non obediat solum ex ignorantia, fragilitate, & concupiscentia, vel etiam aversione à superiore, sine contemptu tamen formali, minus peccat, & propterea minus punitur. *Sylv. n. 3. fin. Menoch. n. 27. Farin. n. 59. & n. 60. Imò si non obediat, quia Prælati præcipiens non habet Jurisdictionem, aut si habet, injusta præcipit, immunis ab omni poena est; quia immunis etiam à culpa. Farin. n. 58.*

11 Quaritur 3. quid sit Apostasia à Religione? *4.* est omnimoda defectio, sive temerarius recessus à Statu Religioso, per Profanationem, aut Vota Religionis substantialia inito, sine proposito redeundi, vel cum proposito non redeundi *Sylv. V. Apostasia q. 4. n. 9. Rodriq. tom. 1. qq. reg. q. 30. art. 1. Less. l. 2. de J. & J. c. 41. n. 109. Sanch. l. 6. mor. c. 8. n. 2. Laym. l. 2. tr. 1. c. 16. n. 1. Pirhing hic n. 8. Wiest. ibid. n. 4. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 3. n. 74.* Estque perinde, sive ita recedens abiciat habitum, sive retineat; sicut enim Habitûs susceptio non facit Monachum, ita neque ejus retentio ab Apostasia excusat crimine. *Abb. in c. 1. n. 2. b. tit. Sylv. V. Apostasia n. 9. v. si vero, Decian. l. 5. tr. crim. c. 73. n. 21. & n. 25. Mascard. de Probat. concl. 112. n. 1. Menoch. de arbitr. cas. 546. n. 36. Azor p. 1. l. 12. c. 17. q. 6. Farin. prax. crim. q. 183. n. 62. Sanch. l. cit. n. 4. Laym. n. 2. 5. porò cum cit.* Manetque talis, etsi non multo post suum discessum poenitentia ductus revertatur, si, cum discederet, animum non redeundi habuit. *Tambur. tom. 3. de Jur. Abbat. D. 8. q. 1. n. 2.*

12 Dub. 1. quid requiratur, ut quis constituatur verus Apostata à Religione? *1.* requiritur, ut recedat à Statu Religioso: ex hujus requisiti defectu Virgines Anglicanæ, Ursulina quædam, & similes devotæ foeminae, ab Instituto suo recedentes, pro Apostatis haberi nequeunt; quia earum Status non est Religio à Sede Apostolica approbata. *Ita l. cit. Sanchez n. 7. Tambur. n. 4. Wiestner n. 4. R. P. Schmalzgrueber L. V. T. 1.*

Reiffenstuel n. 11. & teste Tamburino de-cidit Rota.

2. Ut in Religione tali approbata¹³ ediderit Vota Substantialia Religionis: Nam Novitius, etsi Vota Devotionalia fecerit, post ea recedendo non fit Apostata; quia per ea Vota non fit Religiosus. *Sanch. n. 6. Tambur. n. 3. Wiestner n. 4.* Perinde autem est, sive Vota illa solennia sint, sive Simplicia; nam etiam recedens à Societate JESU post Vota biennij Apostata efficitur, ut declaratum est à *Gregorio XIII. Const. incipit, Ascendente edita 10. Sept. 1558.*

3. Ut recessus iste completus sit opere; nam qui solum animum habet recedendi, etsi istum profiteatur verbis, Apostatarum poenis non subiacet. *Less. l. 2. de J. & J. c. 41. n. 109. Gonz. in c. fin. b. tit. n. 4. Wiest. n. 5.*

4. Ut istud fiat sine licentia Superioris; nam si hujus autoritate fiat, sive spontè, sive coactè, quia ob culpam sic justus, egreditur, non est Apostata, nisi casu, quo culpam hujusmodi eo sine commisit, ut extorqueret dimissionem. *Less. l. cit. Laym. c. 16. cit. n. 1. Barbof. in c. fin. cit. n. 5. Pirhing hic n. 8. Wiest. ibid. n. 6.*

5. Ut ita recedens sine licentia non habeat animum redeundi. *Barbof. Pirh. l. cit.* nam si animum redeundi habeat, saltem post breve tempus, habendus potius est pro fugitivo. *Engl. hic n. 4.* Si diutius v. g. per tres, vel quatuor annos extra Religionem manere intendat, in foro externo quidem habebitur pro Apostata, donec animum redeundi probet, in foro tamen interno solum erit fugitivus. *Clar. S. fin. q. 78. n. 4. Less. c. 41. n. 109. Farin. q. 183. n. 63. Palao tr. 16. D. 4. p. 16. n. 4. Laym. c. 16. n. 1. cit. Wiestner n. 7. & dictum est Libr. 3. Tit. 31. n. 269.*

Dub. 2. an pro Apostatis haberi, & horum poenis affici possint Regulares, recurrentes ad Urbem à gravaminibus, per Superiores suos sibi illatis? *4.* negativè, si recto tramite ad Urbem recurrant, sèque sine ulteriori vagatione præsentent Secretario S. Congreg. *Proceditque hoc,* etsi discesserint sine eorundem Superiorum licentia, ut advertit Nicol. *Lucubr. Canon. l. 3. Tit. 31. de Regular. post n. 43.* ubi plura S. Congr. Decreta refert, cujus novissimum Decretum refert Monacell. *Append. p. 1. fol. 342. n. 1. editum 6. & 27. Jun. 1698. in Valentia. Ledorat.* Si autem temerè, levique de causa Urbem, sive Curiam peterent, absque Superioris sui licentia, ad eundem Superiorem remittendi essent plectendi juxta *Decretum S. Congr. Episc. & Regul. relatum à Fagnan. in c. de priore n. 38. de Appell.*

Qui

X

17 Qui à Claustris egrediuntur, & Monasteria relinquunt (retento, vel dimisso habitu) prætenu nullitatis suæ Professionis, non audiuntur (quamvis ad Urbem accedant) super eadem prætenfa nullitate ex quacunque causa, nisi prius redeant ad Claustra, juxta dispositionem Trid. sess. 25. c. 19. de Regular. ut sæpe sapius respondit S. Congr. Concil. & recen-ter in Bononiens. 4. Jun. 1689. Claromont 29. Nov. 1692. & in Grenens. 9. April. 1701. Proceditque hoc, etsi egressi vel- lent transire ad aliam Religionem, ut de-claravit S. Congr. Episc. in Provincia Petica 30. April. 1700. & plenè tradit Donat. Prax. Regul. tom. 2. tr. 12. q. 11. Imò etsi tanquam incorrigibiles, servatâ formâ Constitutionum Apostolicarum, fuissent ejecti. S. Congr. Conc. in Papiens. 15. Mart. 1692.

18 Quoad Apostatas tamen Regulares, qui dimisso habitu, more Sæcularium in terris Hæreticorum vagantur, ut eos ad reditum in gremium piæ Matris Catholicæ, ut sæpe cupiunt, alliciant, iisdem, si ad propriam Religionem redire reformident, Sacra Pœnitentiaria Urbis (cui ad hunc ef-fectum porriguntur preces) factò verbo cum Sanctissimo, solet per Rescriptum in- dulgere, ut invento benevolò receptore, ad quamcunque aliam Religionem, & ali- quando (quamvis rarò) etiam ad non Claustralem transire valeant: & sic bis, terque ad terminos Inultu Generalis Inno- centij XII. editi 1694. obtentum se vidisse restatur Monacell. l. cit. n. 3.

19 Dub. 3. utrum Apostata verus sit etiam ille, qui à sua ad aliam Religionem discedit animo illam ingrediendi, sed non petità licentiâ à Superiore Religionis, quam deserit? Dux sunt opiniones DD. è diametro sibi oppositæ.

Gloss. fin. in c. fin. h. tit. Butrio ibid. n. 2. Abb. n. 4. Sylv. V. Apostasia q. 4. n. 9. Rodriq. tom. 1. Regul. q. 30. art. 1. Less. l. 2. c. 41. n. 102. Sanch. l. 6. mor. c. 8. n. 8. Laym. l. 2. tr. 1. c. 16. n. 1. Fagnan. in c. fin. cit. n. 11. Et seqq. Gonzal. ibid. n. 4. Honor. hic n. 10. Pirhing n. 8. Reiffenstuel n. 13. negant, talem ha- bendum pro Apostata, etiam si ab Ordine, quem professus est, non petità Prælati li- centiâ, & illicitè, ad alium Religiosum Ordinem, quantumvis laxiorem, tran- sieri, ex ratione, quia per talem transitum non receditur omnino à Statu Religioso, quod hi DD. requirunt ad Apostasiam pro- priè dictam.

20 Contrà Suar. tom. 4. de Relig. tr. 8. l. 3. c. 12. à n. 17. & tom. 5. de Censur. D. 31. sect. 6. n. 4. Palao tr. 16. D. 4. p. 16. n. 7. cum alijs sic transeuntem habent pro vero Apostata; quia Statum Religio- sum, quem professus est, temere, &

perpetuò deserit; quod putant ad veram Apostasiam sufficere. Mediâ viâ cum alijs incedit Farin. prax. q. 183. n. 105. ubi distinguit, & Apostasie pœnas evitare existimat eum, qui intrat Religionem aliam, quæ ejusdem est Regulæ, licet di- versi habitus, ab illa, ex qua egressus est; secus, si intrat Religionem, quæ simul est diversi habitus, & diversa Regulæ; hunc enim & Apostatam esse, & Apostatarum pœnis subiacere existimat.

Quidquid sit quoad hoc punctum in alijs Religionibus, in Societate JESU sic recedentem pro vero Apostata habendum patet ex Const. Pauli III. incipit Licet debi- tum editâ 15. Calend. Nov. 1549. S. Pij V. incipit Equum reputamus 10. Calend. Febr. 1565. & Gregorij XIII. incipit Ascendente 8. Calend. Jun. 1584. ubi Præposito ejus- dem Societatis conceditur potestas in sic egressos procedendi, tanquam in veros Apostatas.

Dub. 4. quænam pœna in Apostata, à Religione deficientes, Jure communi statutæ sint? Jure communi in eos statutæ est pœna triplex. 1. Excom- municatio major: quæ tamen ipso factò (extra Societatem JESU ob Constitutio- nem Gregorianam cit.) non incurritur, nisi post habitum dimissum c. ut periculosa 2. ne Cleric. vel Monach. in 6. Abb. in c. fin. h. tit. n. 2. Sylv. V. Apostasia q. 8. n. 11. Sanch. l. 6. mor. c. 8. n. 20. Suar. 3. p. D. 31. sect. 6. n. 1. Gonz. in c. fin. cit. n. 6. Engl. hic n. 5. Pirhing n. 9. Schambog. n. 6. Wiestner n. 10. Reiffenstuel n. 14. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 3. n. 76. Unde alij Religiosi Apostatæ, ha- bitum non deponentes, non videntur ip- so Jure excommunicati, quamvis sint ex- communicandi, Ratio disparitatis potest dari; quia si habitum retineant, pote- runt ex habitu adhuc cognosci, & facilius capi, ut sic ad Religionem suam reducantur, Schambog. n. 6. cit.

2. Suspendio ab usu, & exercitijs Ordinum Sacrorum, durante Apostasîa susceptorum: quæ etiam manet post pœ- nitentiam peractam, & perpetua est, nisi Papa dispenset c. fin. h. tit. Gloss. ibid. V. dispensatione, Vivian. in ration. pr. Fagnan. n. 1. Barbof. n. 1. Gonzal. n. 1. Zoef. hic n. 2. König n. 12. Schambog. n. 6. Reiffenstuel n. 15. Ex quo Sanch. l. cit. n. 21. Suar. sect. 6. n. 3. Farin. q. 183. n. 112. Palao p. 16. n. 12. Fagnan. n. 4. Wiestner n. 11, & alij inferunt, iisdem prohiberi etiam ascensum ad Ordines altio- res, quod majora prohibita censeantur, cuiusmodi sunt minora c. cum illorum 32. p. primos de Sent. Excom.

3. Amissio omnium privilegiorum, suæ Religionis. Trid. sess. 25. c. 19. de Re- gular. quæ pœna ut incurratur, necesse est, ut

ut sic egrediens habitum Religiosum dimiserit, & secuta sit Sententia declaratoria criminis. Sanch. n. 33. Tambur. q. 9. n. 2. Wiestner n. 11.

25 Præter has alix plures in eisdem Apostatas sancitæ poenæ sunt per Constitutiones particulares, & Privilegia Religiosorum Ordinum, inter quæ non minimum est, quod Prelati Regulares Apostatas, & Fugitivos suos, ubicunque fuerint, persequi, & deprehensos, invocato etiam ad id brachio Seculari, capere, incarceratione, & alijs modis, ac poenis coercere possint: de quo vide *Libr. 3. Tit. 31. n. 272.*

26 Queritur 4. quid sit Apostasia ab Ordine? n. est temeraria defectio, seu transitus à Statu Clericali ad conversationem Laicalem: quando Clericus, relicto Ordine suo, & dimisso habitu, ac tonsura, ad matrimonium, militiam, vel aliam vitam Laicalem propria autoritate transit. *Hell. Summ. hic n. 2. Sylv. V. Apostasia q. 2. n. 5. Farin. prax. crim. q. 183. n. 115. Laym. l. 2. tr. 1. c. 16. n. 1. prop. fin. Pirhing hic n. 4. König n. 11. Wiestner n. 12. Reiffenstuel n. 25. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 3. n. 72.*

27 Dub. 1. an hujusmodi Apostasia committatur etiam ab eo, qui Minoribus Ordinibus, aut primâ solum Tonsurâ initiatus est? Certum esse videtur, non posse dici Apostatam, si Beneficium nullum habeat; quia ejusmodi Clerici liberam habent potestatem transeundi ad nuptias, vel Statum Secularem, postquam renuntiare Ordini, seu Statui Clericali, ipso facto dimittendo Habitum, & Tonsuram, vel exercendo negotia Secularia, nec possunt cogi ad reassumendum habitum. *Honor. hic n. 11. Engl n. 7. Pirhing n. 4.*

28 Controversia inter DD. est de ijs, qui Beneficium aliquod Ecclesiasticum habent. In qua affirmativam defendunt. *Abb. in c. 3. b. tit. n. 3. & n. 4. y. idem de constitutis in minoribus, Joan. Andr. n. 2. post med. Butrio n. 6. y. hoc intellige, Duval. de Fid. q. 8. Soutay Panopl. Cleric. l. 7. c. 1. Farin. q. 183. n. 132. Gonzal. in c. 1. b. tit. n. 5. Honor. hic n. 11. Contra ad Apostasiam, & poenas istius incurrendas opus esse, ut Sacro aliquo Ordine initiatus sit Clericus, contendunt *Gloss. fin. in c. 3. cit. Sylv. V. Apostasia n. 5. Laym. l. 2. tr. 1. c. 16. n. 1. prop. fin. Reiffenstuel hic n. 26. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 3. n. 73. & alij ab his cit.**

29 Difficultatem hanc P. Wiestner hic n. 13. alijs cit. putat tolli ope distinctionis posse, si dicatur, Apostasiam, in sensu stricto, & proprio acceptam, committi ab ijs duntaxat, qui ab Ordine Sacro ad conversationem Laicalem re-

cedunt; eos autem, qui ita recedunt ab Ordine minore, vel prima Tonsurâ, solum committere Apostasiam in latiori, sensu & minus propriè dictam, quæ propterea non est peccatum, saltem grave, neque eos redire cogit ad Statum Clericalem, modò Beneficia, quæ habent, dimittant.

Dub. 2. quæ sint poenæ Apostatarum ab Ordine propriè dictorum? n. quadruplex est. 1. Excommunicatio major, sed ferendæ solum sententiæ, ut ex c. tue 3. b. tit. desumit *Abb. in c. 1. eod. n. 3. & sequuntur Engl hic n. 7. Pirhing n. 5. Schambog. n. 5. Wiestner n. 14. Reiffenstuel n. 28. nisi presumat Matrimonium defacto contrahere; hoc enim inito, ipso facto excommunicatur. Clem. un. de Consang. ab hac tamen Excommunicatione, quia Jure reservata non est, absolvi possunt ab Episcopo, ut dictum est *Libr. 3. Tit. 3. n. 33. & patet ex Clem. cit.**

2. Infamia, quæ tamen non Juris, sed facti duntaxat est: conf. per poenitentiam tollitur. *Theaur. de Poen. Eccl. p. 2. V. Apostasia c. 4. n. 3. Pirhing hic n. 5. Schambog. n. 5. Wiestner n. 15.*

3. Irregularitas, impropriè tamen dicta, & orta ex infamia: hinc cum ista per poenitentiam tollitur, nisi Apostata Matrimonium contraxisset, & hoc consummasset; tunc enim contraheret Irregularitatem propriè dictam ob Bigamiam similitudinariam, in qua dispensare Episcopus potest secundum dicta *Libr. 1. Tit. 21. n. 14.*

4. Amissio privilegij Canonis, ita ut talem Apostatam, postquam habitum, & tonsuram dimiserit, percipiens Excommunicationem Canonis non incurrat, prout ex c. 1. b. tit. colligunt *Abb. ibid. n. 5. Gonzal. n. 3. & alij: quod saltem verum est, postquam ab Episcopo termonitus non respicerit c. in audientia 25. de sent. Excomm. Gloss. in c. 1. V. liberari fin. Vivian. ibid. pr. Barbof. n. 4. Pirhing hic n. 15. Schambog. n. 5. König n. 11. y. an ex hac causa, Reiffenstuel n. 31. Wiestner n. 16. Magnif. P. Schmier p. 2. de Delict. c. 3. n. 72.*

Dub. 3. quando poenæ hæc locum habeant? n. locum habent tantum in Clericis, qui in Majoribus Ordinibus constituti sunt; nam Clerici, in Minoribus constituti, si habitum, & tonsuram deponant, secundum dicta n. 29. non fiunt propriè Apostatæ. Et quidem in Clericis constitutis in Majoribus tunc solum locus est poenis prædictis, quando constat de Apostasia ab Ordine, & Statu Clericali.

Si verò graviter de illa fuerint dif-

batione, per Censuram Ecclesiasticam compellendi sunt ad canonicè se purgandum, prout statuitur *c. tue s. b. tit.* quam purgationem si non præstiterint, habentur pro convictis, & compelluntur reassumere habitum, etiam per incarcerationem, si aia media nil proficiant, poteritque incarceration hæc tamdiu continuari, donec à *sua præsumptionis* nequitia respiciant, ut habetur *c. à nobis s. eod.*

85 Porro carcer iste pro gravitate culpæ, & contumaciâ potest ita exasperari, ut solummodo vita ipsi misera reservetur, ut dicitur *c. à nobis cit.* non tamen debet esse ita durus, ut ob ejus asperitatem periculum mortis incurrat veritus; alioquin Judex Ecclesiasticus pœnam Irregularitatis non evadet. *Abb. in c. à nobis cit. n. 1. not. 3. Pirhing hic n. 7. coroll. 3.*

86 Queritur 5. quæ pœnæ incurrantur ab ijs, qui rebaptizant, vel rebaptizari se scienter permittunt? *¶* præter reatum gravissimi Sacilegij, quem utrique incurrun, si rebaptizatio fiat scienter, & absolute, nullo præcedente dubio de valore primi Baptismi, in eos utroque Jure gravissimæ constitutæ sunt pœnæ: Imperiali enim tam rebaptizans, quàm rebaptizatus ultimo supplicio afficiuntur *l. si quis 2. C. ne Sanct. Baptism. iter.* Ecclesiastico autem uterque Irregularitatem contrahit *can. confirmandum 65. dist. 50. can. Afres 3. dist. 98. can. qui in qualibet 10. caus. 1. q. 7. & c. ex litterarum 2. b. tit.* Et si Clerici sint, deponi *can. eos, quos 118. de consecrat. dist. 4.* Si verò Laici, excommunicari debent, ut *Abb. in c. ex litterarum cit. n. 2. Thesaur. p. 2. V. Baptisma n. 2. Pirhing hic n. 13. 16. § 17. fin. Engl n. 8. Schambog. n. 8. § 14. Wiestner n. 18. docent.*

Dub. 1. an præter rebaptizantem, & rebaptizatum Irregularitatem istam incurrant etiam alij, & quis in ea dispensare possit? *¶* *ad 1.* eam incurrit etiam Acolythus, Subdiaconus, & Diaconus, qui rebaptizanti ministrant, si crimen ejus publicum sit *c. ex litterarum cit. Vivian. ibid. in ration. Barbof. n. 8. Gonzal. n. 3. Honor. n. 16. bic, Pirhing n. 14. Schambog. n. 9. König n. 13. Wiestner n. 18.*

Ad 2. distinguendum est, an crimen occultum sit, an verò publicum; nam si publicum est, in ea Irregularitate dispensat solus Pontifex: si occultum, etiam Episcopus vigore *Trid. sess. 24. c. 6. de reform. Palao tr. 27. D. 6. p. 16. n. 14. Barbof. in c. 2. cit. n. 6. § 7. Pirhing n. 16. fin. Wiestner n. 18. Reiffenstuel n. 40.*

Dub. 2. an qui bis Sacramentum Confirmationis alicui contulit, vel qui bis illam suscepit, Irregularitatem incurrat? *¶* negative; quia id Jure Canonico non est expressum, & Irregularitas nunquam est statuenda, nisi in Jure expressa reperitur *c. is, qui 18. de Sent. Excomm. in 6.*

Neque refert, quòd *can. d. d. m. 140 dist. 5. de consecr.* æqualiter prohibeatur iterari Sacramentum Baptismi, & Confirmationis; non enim inde sequitur, eandem pœnam imponi iteranti Confirmationem, quæ Baptismum repetenti, cum pœnæ non sint extendendæ de casu expresso ad casum non expressum, *Pirhing hic n. 17. Schambog. n. 13. Reiffenstuel n. 41.* Dicunt tamen quidam, de consuetudine contrarium observari,

